

Lumea bibliotecarului universitar

Lenuta Ursachi

Când spun cuiva că sunt bibliotecar, imaginea postului meu de lucru este instantaneu asociată cu depozitul de carte, iar a mea cu a celui care mânduiește sau depozitează cartea. Biblioteca însă nu este doar un depozit, ea este o instituție de cultură, o lume, în care bibliotecarul coexistă cu informația pe care o gestionează.

La fel, bibliotecarul nu este doar cel cu care utilizatorii au primul contact, cel din sălile de lectură sau secția de împrumut.

Bibliotecarul lucrează și în sectorul de achiziție al bibliotecii, preocupat fiind de asigurarea suportului necesar cercetării. Acesta nu cumpără haotic publicațiile unei biblioteci. Procesul de achiziție nu este complex, ci sinuos până la soluționarea problematicii: referate, studii de piață, comenzi, recepționare, evidență, predare publicații. Bibliotecarul de la achiziții întocmește statistici pentru a ilustra dinamica sectorului: numărul de volume intrate funcție de: proveniența lor (donație, cumpărare, schimb sau transfer), de suportul lor (tipărite sau electronice), de tipul lor (cărți, periodice, documente electronice etc.); numărul de volume ieșite din fondurile bibliotecii (casate sau pierdute); numărul de volume achiziționate pe departamente/facultăți etc.

Bibliotecarul lucrează și în sectorul de organizare a colecțiilor, preocupat fiind de regăsirea publicațiilor pe care le prelucerează din momentul intrării acestora în bibliotecă. Acesta "dictează" organizarea cataloagelor tradiționale de altădată, a cataloagelor online de astăzi, permițând căutarea cu ușurință după diverse criterii (autor, titlu, subiect etc.) pentru a accesa informația dorită. Bibliotecarul de la catalogare/indexare publicații întocmește statisticile legate de numărul de titluri catalogate și indexate, modificările aduse la fișierele de autoritate (titluri, autori, vedete de subiect etc.) pentru ca în urma interogării catalogului online informațiile obținute să fie cât mai exacte.

Bibliotecarul lucrează și în sectorul de împrumut interbibliotecar, preocupat fiind să identifice în fondurile altor biblioteci publicația care nu o găsește în propria instituție. Acesta corespundează cu bibliotecii partenere, verifică în cataloagele online ale bibliotecilor, obține publicația dorită, o pune la dispoziția solicitantului pe perioada impusă de partener și o returnează, beneficiarul suportând cheltuielile de transport. Și acest bibliotecar își întocmește statisticile sectorului său: număr de solicitări, număr de solicitări onorate, corespondență etc.

Bibliotecarul lucrează și în sectorul de referințe și cercetare bibliografică, preocupat fiind să sprijine utilizatorul bibliotecii în cercetarea pe care trebuie să o facă pentru a scrie un referat, o lucrare de licență, o disertație, o teză de doctorat ș.a.m.d. Bibliotecarul de referințe îndrumă utilizatorii în folosirea Internetului, furnizând indicii despre modul în care, din cantitatea prolifică de informații, să fie selectate doar cele cu adevărat utile. Bazele de date științifice, la care biblioteca modernă de azi are acces, sunt surse de informare deosebit de valoroase prin calitatea informațiilor furnizate. Bibliotecarul de referințe vine în întâmpinarea utilizatorilor și îi informează despre structura și modalitatea de accesare a bazelor de date, prin crearea de tutoriale puse la dispoziție prin intermediul paginii de Internet a bibliotecii. Bibliotecarul de referințe pune la dispoziția utilizatorilor, în sălile de lectură ale bibliotecii,

instrumentele de informare utile studiului, cercetării: noutăți intrate în bibliotecă, grupate pe domenii (cărți, reviste, teze de doctorat, documente electronice), bibliografii tematice etc.

Bibliotecarul de referințe furnizează informații legate de publicațiile sau serviciile bibliotecii, efectuează cercetări bibliografice pe diverse teme solicitate telefonic, oral, prin e-mail sau messenger. Statistica pe care o întocmește atestă activitatea sectorului de referințe: numărul de cereri solicitate, numărul de cereri onorate, modalitatea de solicitare, numărul de referințe transmise etc.

Bibliotecarul lucrează, în fine, și în sectorul de relații cu publicul, fiind preocupat de orientarea în bibliotecă, îndrumarea privind utilizarea catalogului bibliotecii pentru identificarea publicației dorite. Acesta gestionează publicațiile și întocmește statisticile din sector evidențiind: numărul de publicații primite, numărul de publicații casate, numărul de tranzacții efectuate, domeniile consultate etc.

Biblioteca este definită de bibliotecarii săi. Ea va fi competitivă atât timp cât bibliotecarii vor fi preocupați să își dezvolte abilitățile legate de folosirea noilor tehnologii ale informației, de promovarea serviciilor dintr-o bibliotecă. S-au dezvoltat activități de marketing pe care bibliotecarul a învățat să le practice pentru a atrage utilizatorul să intre în bibliotecă, ca urmare a faptului că se manifestă tot mai acut tendința de rezolvare a problemei de cercetare de acasă, în fața computerului, prin intermediul Internetului. Bibliotecarii de ieri, specialiști în informare de astăzi, participă la conferințe, simpozioane și mese rotunde organizate sub auspiciile asociațiilor de profil, un prilej extraordinar de a reuni toate colturile țării și chiar ale lumii. În cadrul acestor manifestări, bibliotecarii iau pulsul ultimelor inovații în domeniu, devin beneficiari ai unor valoroase idei legate de evoluția și destinul bibliotecii în contextul societății guvernate de informație. Sunt împrejurări unde este stimulată creativitatea bibliotecarului interesat să-și perfecționeze abilitățile legate de manipularea informației, să lucreze la propria imagine pentru a scoate la iveală chiar și cele mai ascunse calități. Masca de sobru, atotștiutor, uneori țăfnos, nemulțumit de salarizare sau fără motivare nu este admisă. Sunt atribute care fac rău și sieși și instituției pe care o reprezintă. Bibliotecarul înconjurat de o aură plină de jovialitate, umor fin, care își va descătușa mintea, făcându-și timp pentru studiu, pentru a elimina rutina din activitatea sa și a inova sectorul său, va reuși cu siguranță să atragă utilizatorul, să îi stârnească curiozitatea, să îl facă să revină cu plăcere. Orice solicitare din partea utilizatorului trebuie luată ca o provocare, atunci când nu i se poate furniza informația pe loc. Specialist în informare va identifica metoda cea mai bună de a ajunge la informație, va răspunde solicitării, iar feedback-ul favorabil de la utilizator va crea sentimentul de satisfacție absolută.

Relațiile de prietenie și colaborare între bibliotecari, discuțiile purtate între aceștia pot fi surse uimitoare pentru idei constructive și inovatoare care ar fi folosite în sectorul de bibliotecă în care lucrează. Orice experiență trăită cu prilejul participării la conferințe, mese rotunde, susțineri de lucrări trebuie împărtășită. Prezentările atractive și transmiterea cunoștințelor acumulate sunt succesul pentru dezvoltarea entității oricărui individ.

Urmând dictonul d-lui prof. Ion Stoica "numai cercetarea salvează", bibliotecarul pasionat de munca lui va căuta soluții de a implementa și în lumea sa o mică fărâma din serviciile unei biblioteci moderne astfel încât să țină în viață acest lăcaș de educație prin informare și de prosperitate intelectuală căruia i s-a consacrat și care l-a afirmat profesional.